

Vergaderjaar 2010–2011

32 656

Verdrag inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek India; met Administratief Akkoord; New Delhi, 22 oktober 2009

A/ Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 17 februari 2011.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 20 maart 2011.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vijfde lid jo vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State).

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2011

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 5, eerste lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 22 oktober 2009 te New Delhi totstandgekomen Verdrag inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek India (Trb. 2009, 213 en Trb. 2010, 237).

Een toelichtende nota bij het Verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt alleen voor het Europese deel van Nederland gevraagd.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

TOELICHTENDE NOTA

1. Algemeen

Tussen Nederland en India bestaat thans geen verdragsrelatie op het terrein van de sociale verzekeringen. Tot 2003 werd de bilaterale relatie tussen beide landen uitsluitend beheerst door ontwikkelingssamenwerkingsverbanden.¹ Met het initiatief van India tot het uitfaseren van de ontwikkelingssamenwerking in 2003 en de voortzetting van de liberalisering en deregulering van de Indiase economie, zijn de betrekkingen tussen Nederland en India verbreed op een scala van beleidsterreinen. De economische samenwerking vormt daarbij het zwaartepunt in de relatie met India. Nederlandse (financiële) dienstverleners zijn in toenemende mate actief in India, terwijl de tijdelijke aanstelling van Indiase kenniswerkers kan bijdragen aan de economische groei in Nederland.²

De toegenomen economische belangstelling tussen beide landen heeft de bereidheid tot het sluiten van een socialezekerheidsverdrag vergroot. Met de inwerkingtreding op 1 januari 2000 van de Wet beperking export uitkeringen (Wet BEU; Wet van 27 mei 1999, Stb. 250) en de Wijzigingswet beperking export uitkeringen (Wet van 22 december 1999, Stb. 594) is de noodzaak daartoe vergroot. Als gevolg van de Wet BEU heeft een verzekerde geen recht op een socialeverzekering uitkering gedurende de periode dat hij, of degene ten behoeve van wie de uitkering wordt verstrekt, niet in Nederland woont. De exportbeperking kan worden opgeheven als bij verdrag afspraken zijn gemaakt over handhaving waarmee de rechtmatigheid van de betaling van de uitkering kan worden vastgesteld.

Het doel van de Wet BEU is om de rechtmatigheid van de uitbetaling van socialeverzekering uitkeringen te verbeteren door de handhaafbaarheid over de grens te versterken. Het onderhavige verdrag en Administratief Akkoord geven vorm en inhoud aan het Nederlandse handhavingsbeleid inzake de controle op de rechtmatigheid van de uitbetaling van de uitkeringen over de grens. Aan de uitvoeringsorganen van beide Verdrag-sluitende Staten worden de mogelijkheden geboden om buiten hun grondgebied de voor de uitvoering van de sociale verzekeringswetgeving noodzakelijke verificaties en controles te verrichten.

Omdat de export van kinderbijslag van het verdrag is uitgesloten, en het verdrag geen bepalingen bevat die zich zouden verzetten tegen invoering van het woonlandbeginsel ten aanzien van de overige takken van sociale zekerheid, voldoet dit verdrag aan de voorwaarden van het regeerakkoord.

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) zijn betrokken geweest bij de verdragsonderhandelingen. Daarnaast hebben zij afzonderlijke gesprekken gevoerd met de Nederlandse ambassade en het beoogde Indiase verbindingsorgaan en heeft de SVB aanvullend onderzoek verricht naar de betrouwbaarheid van de Indiase documenten en verklaringen. Op basis van de gevoerde gesprekken heeft UWV positief geadviseerd over de garanties die het verdrag biedt voor de handhaafbaarheid van in India betaalde uitkeringen. De SVB is voorzichtig positief over de handhaafbaarheid van de in India uitbetaalde AOW/Anw pensioenen. De ontwikkeling van de betrouwbaarheid van de registraties in India verloopt positief, maar extra aandacht voor de handhavingmogelijkheden in India en de rol die het verbindingsorgaan hierin vervult is nodig.

Het onderhavige verdrag bevat naast de noodzakelijke handhavingsbepalingen coördinatiebepalingen die de respectieve socialeverzekeringwetgevingen van Nederland en India op elkaar afstemmen. Aan deze

¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Beleidsnotitie: de bilaterale relatie Nederland-India, Vormgeving van een bilaterale relatie met India ten voordele van beide landen*, juni 2006.

² Brief van de minister-president over zijn reis naar India van 18 tot 20 januari 2006, Kamerstukken II, 2005–2006, 30 300 III, nr. 11.

bepalingen ligt het uitgangspunt ten grondslag dat in een bepaald geval de wetgeving van slechts één land van toepassing behoort te zijn. Hierdoor wordt dubbele premieheffing, of het geheel niet verzekerd zijn voor de sociale verzekeringen voorkomen. Gezien het feit dat na de inwerkingtreding van dit verdrag geen dubbele premieheffing meer mogelijk is op het inkomen van tussen Nederland en India migrerende werknemers, is dit verdrag gunstig voor Indiase investeerders in Nederland én voor Nederlandse investeerders in India.

Het verdrag met India is gestoeld op vijf beginselen: het inkaderen van de samenwerking op het gebied van handhaving, wederkerigheid, de gelijke behandeling van onderdanen van de ene staat met onderdanen van de andere staat, het voorkomen van dubbele premieheffing of het in het geheel niet verzekerd zijn en de (beperkte) export van socialeverzekering-uitkeringen. De vijf beginselen zijn opgenomen in de preambule van het verdrag en vinden hun grondslag in de specifieke artikelen van het verdrag en Administratief Akkoord.

Met de Indiase autoriteiten is overeengekomen dat het verdrag drie jaar na inwerkingtreding zal worden geëvalueerd. De evaluatie zal worden benut om te bezien of er reden is tot uitbreiding van het verdrag met bepalingen over de samentelling van vervulde tijdvakken onder de Indiase of Nederlandse wetgeving. In deze evaluatie zal de mate waarin de handhaving van de in India betaalde uitkeringen die op dat moment is gerealiseerd worden beoordeeld.

2. Artikelsgewijze toelichting

Deel I Algemene bepalingen

Artikel 2

In dit artikel is de materiële werkingssfeer van het verdrag vastgelegd. De materiële werkingssfeer aan Indiase zijde wordt bepaald door de wetgeving inzake het ouderdoms- en nabestaandenpensioen, het invaliditeitspensioen en, voor wat betreft Deel II van het verdrag, de sociale zekerheid van werknemers. De sociale zekerheid van werknemers omvat, naast het ouderdoms- en nabestaandenpensioen en het invaliditeitspensioen, prestaties in de gezondheidszorg, een uitkering bij ziekte en een zwangerschapsuitkering. De toepassing van de socialezekerheidswetgeving voor werknemers is beperkt tot de situaties waarin de Indiase wetgeving ingevolge Deel II van het verdrag als toepasselijk wordt aangewezen; alleen het Indiase ouderdoms- en nabestaandenpensioen en het invaliditeitspensioen komen voor export in aanmerking.

Voor wat betreft Nederland is het verdrag van toepassing op wetgeving inzake de ouderdoms-, nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidsverzekering. Voor de uitkeringen op grond van deze wetgeving wordt de exportbeperking op grond van de Wet BEU opgeheven. Wat Nederland betreft zijn de ziekte-, zorg- en werkloosheidsverzekering en de kinderbijslagen onder de materiële werkingssfeer van Titel II van het verdrag opgenomen om te bewerkstelligen dat, in geval de Nederlandse wetgeving als toepasselijke is aangewezen, een werknemer die aan de verzekeringsvoorwaarden voldoet, of in geval van detachering blijft voldoen, voor alle sociale verzekeringen verzekerd blijft in Nederland. Hiermee wordt tevens dubbele premieplicht voorkomen. Door toepassing van het verdrag voor de ziekte-, zorg- en werkloosheidsverzekering te beperken tot Titel II wordt voorkomen dat deze uitkeringen in India uitbetaald hoeven te worden.

Artikel 3

Artikel 3 bepaalt dat het verdrag van toepassing is op personen op wie de wetgeving van één van de Verdragsluitende Staten van toepassing is of is geweest, alsmede op personen die rechten ontleen aan vorenbedoelde personen.

Artikel 4

Het beginsel van gelijke behandeling is neergelegd in artikel 4. Dit artikel regelt dat de personen, genoemd in artikel 3 en die gewoonlijk op het grondgebied van één van beide Verdragsluitende Staten woonachtig zijn, gelijk worden behandeld met onderdanen van de desbetreffende Staat.

Artikel 5

Het in dit artikel bepaalde heft de exportbeperking van de Wet BEU op ten aanzien van de uitkeringen op grond van wetgeving inzake sociale verzekeringen als bedoeld in artikel 2, onderdeel b), de subonderdelen i (ouderdom), ii (arbeidsongeschiktheid) en iii (nabestaanden). Dit houdt in dat de voor het recht op uitkering geldende wettelijke eis dat de uitkeringsgerechtigde of zijn gezinslid in Nederland dient te wonen, niet geldt voor de in India wonende uitkeringsgerechtigden en hun gezinsleden. Om elk misverstand over de exporteerbaarheid uit te sluiten zijn in het tweede lid van dit artikel de Toeslagenwet van 6 november 1986 en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten van 24 april 1997 (inmiddels: de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten) expliciet van export uitgesloten.

Het derde lid van artikel 5 regelt dat uitkeringen ook aan de betrokkene kunnen worden betaald indien deze op het grondgebied van een derde staat woont of verblijft, onder dezelfde voorwaarden waarop aan nationale onderdanen die in een derde staat wonen uitkeringen kunnen worden verstrekt.

Deel II Toepasselijke wetgeving

Artikel 6

Artikel 6 bevat de hoofdregels voor de toepasselijke wetgeving. Voor werknemers en zelfstandigen geldt als hoofdregel dat op hen de wetgeving van toepassing is van de Verdragsluitende Staat waar zij hun werkzaamheden uitoefenen, zelfs al wonen zij op het grondgebied van de andere Staat («werklandbeginsel»). Voor personen die behoren tot het rijdende of vliegende personeel van een internationale transportonderneming is een bijzondere bepaling opgenomen (onderdeel b)). Deze personen zullen hun werkzaamheden niet exclusief op het grondgebied van één Verdragsluitende Staat verrichten. Op deze personen is daarom de wetgeving van toepassing van de Staat waar de betrokken transportonderneming haar zetel heeft.

Onderdeel c) regelt dat ieder van de Verdragsluitende Staten de nationale wetgeving op zeevarenden zal toepassen, tenzij dit leidt tot dubbele verzekering. Indien deze situatie zich voordoet zullen de bevoegde organen van de Verdragsluitende Staten met wederzijds goedvinden de toepasselijke wetgeving aanwijzen. Deze afspraak is gemaakt op grond van de inschatting dat zich in de praktijk geen situaties zullen voordoen van een conflict ten aanzien van de toe te passen wetgeving.

Artikelen 7 en 8

Speciale bepalingen, afwijkend van het werklandbeginsel, zijn getroffen voor gedetacheerde werknemers die tijdelijk op het grondgebied van de andere Staat werken (artikel 7) en voor uitgezonden ambtenaren en personeel van diplomatieke en consulaire zendingen (artikel 8). Op hen blijft de socialeverzekeringswetgeving van toepassing van de Verdragsluitende Staat van waaruit ze worden gedetacheerd. Dit geldt tevens voor meereizende gezinsleden, voor zover zij zelf geen werkzaamheden als werknemer of zelfstandige verrichten op het grondgebied van de Staat waarheen de betrokkene is uitgezonden.

Artikel 9

Dit artikel biedt de bevoegde autoriteiten of instellingen van beide Verdragsluitende Staten de mogelijkheid om in het belang van individuele personen of groepen van personen die onder de wetgeving van één van beide Staten verzekerd zijn, in onderling overleg uitzonderingen overeen te komen op de artikelen 6 tot en met 8.

Artikel 10

In artikel 10 wordt een woonplaatsfictie gecreëerd voor personen die onderworpen zijn aan de wetgeving van één van beide Verdragsluitende Staten. Dit artikel bepaalt dat een persoon geacht wordt te wonen in de Verdragsluitende Staat waarvan de wetgeving als toepasselijk is aangewezen. Dit artikel is met name van belang voor sociale verzekeringen die gebaseerd zijn op ingezetenschap.

Deel III Handhaving

Artikel 11

In dit artikel is een identificatieverplichting neergelegd voor betrokkenen in verband met de vaststelling van zijn uitkeringsrechten of de beoordeling van de rechtmatigheid van gedane betalingen. Het tweede lid van het artikel schrijft voor op welke wijze de uitkeringsgerechtigde of een gezinslid zich ten overstaan van het bevoegde orgaan kan identificeren en de procedure die door het bevoegde orgaan ten behoeve van de identificatie dient te worden gevolgd.

Artikel 12

Dit artikel biedt de rechtsbasis voor de verificatie en de verstrekking van gegevens van degene die een aanvraag doet voor een socialeverzekeringsuitkering, een uitkeringsgerechtigde of een gezinslid. Het betreft hier gegevens met betrekking tot identiteit, adres, samenstelling van het huishouden, werk en inkomen, gezondheidstoestand, detentie en overlijden.

De betrokken autoriteiten kunnen direct contact opnemen met betrokkenen of bevoegde autoriteiten van de andere Staat. Evenwel staat het de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen vrij om eveneens de werkzaamheden in het kader van dit verdrag uit te oefenen.

Artikel 13

Artikel 13 bevat specifieke bepalingen over de medische controle van de uitkeringsgerechtigde, degene die een uitkering aanvraagt of een familielid van de betrokkene.

Artikel 14

Ingeval van onverschuldigd betaalde uitkeringen schrijft artikel 14 de procedure voor de terugvordering van de teveel betaalde bedragen voor.

Artikel 15

Artikel 15 regelt de erkenning van administratieve en rechterlijke beslissingen inzake de inning van de socialeverzekeringspremies en andere vorderingen, die voor tenuitvoerlegging vatbaar zijn. Het verdrag verschaft derhalve een executoriale titel voor tenuitvoerlegging van deze beslissingen in uitspraken in Nederland en India.

Deel IV Diverse bepalingen

Artikel 16

Artikel 16 bevat de grondslag voor het Administratief Akkoord. Het Administratief Akkoord kan worden beschouwd als een uitvoeringsverdrag en eventuele wijzigingen ervan behoeven op grond van artikel 7, onderdeel b, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen geen parlementaire goedkeuring, behoudens het bepaalde in artikel 8 van die Rijkswet.

Artikelen 17 tot en met 19

De artikelen 17 tot en met 19 voorzien in administratieve bepalingen op het gebied van het wederzijds verstrekken van de noodzakelijke informatie noodzakelijk voor de uitvoering van het verdrag (artikel 17), de taal waarin gecommuniceerd wordt (artikel 18) en de wijze waarop geschillen worden beslecht (artikel 19).

Artikel 20

Dit artikel regelt de bescherming van persoonsgegevens die in het kader van het verdrag worden uitgewisseld. Het ontvangende land mag – tenzij de wetten of regelingen van dat land anders voorschrijven – de informatie over een individu alleen gebruiken met het doel om het onderhavige verdrag uit te voeren.

Voor het ontvangende land gelden, met betrekking tot de over een individu ontvangen informatie, de eigen wetten en regelingen over de bescherming van persoonsgegevens. Voor Nederland is de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp; Wet van 6 juli 2000, Stb. 302) in dit kader relevant.

Met deze wet is Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PbEG L 281) geïmplementeerd.

Uitgangspunt van de wet is dat persoonsgegevens slechts worden doorgegeven naar een land buiten de Europese Unie indien dat land een passend beschermingsniveau waarborgt. Is daarvan geen sprake, dan is doorgifte niettemin mogelijk indien o.a. de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven (artikel 77, eerste lid, onderdeel a, Wbp, ter uitvoering van artikel 26, eerste lid onder a, van de Richtlijn). Voordat gegevens van betrokkenen bij de Indiase bevoegde instanties worden geverifieerd vragen de Nederlandse bevoegde organen krachtens artikel 77 Wbp en artikel 26 van de Richtlijn daartoe schriftelijk en ondubbelzinnig toestemming aan de betrokkene. Derhalve wordt een

passend beschermingsniveau geboden en is aan dit onderdeel van artikel 26 van de Richtlijn voldaan.

Overigens is doorgifte van persoonsgegevens naar een land dat geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau biedt, eveneens mogelijk indien de doorgifte noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang, of voor de vaststelling, de uitvoering of de verdediging in rechte van enig recht (artikel 77, eerste lid, onderdeel d, Wbp, ter uitvoering van artikel 26, eerste lid onder d, van de Richtlijn). In dat kader zij gewezen op overweging 58 van de Richtlijn, waarin internationale gegevensuitwisselingen tussen voor de sociale zekerheid bevoegde diensten specifiek worden genoemd. Derhalve kan worden gesteld dat in het kader van de toepassing van het verdrag wordt voldaan aan de vereisten van de Wet bescherming persoonsgegevens en van de Richtlijn.

3. Administratief Akkoord

In het Administratief Akkoord dat strekt tot uitvoering van artikel 16 van het verdrag zijn regels voor de administratieve uitvoering van de bepalingen van het verdrag opgenomen. Zo worden overeenkomstig artikel 16, tweede lid, van het verdrag de bevoegde en de verbindingsorganen aangewezen en zijn bepalingen opgenomen over het verstrekken van verklaringen waarmee de toepasselijke wetgeving op basis van de artikelen 6, onderdeel b, 7, 8 en 9 van het verdrag kan worden aangetoond.

Het Administratief Akkoord bevat daarnaast bepalingen waarin aan de samenwerking tussen de bevoegde organen nader vorm wordt gegeven voor wat betreft de afhandeling van een aanvraag voor een uitkering, een bezwaar- of beroepsschrift of een andere verklaring en het verstrekken van beschikbare (medische) gegevens en informatie die van invloed kan zijn op het recht op een uitkering.

In het Administratief Akkoord is tenslotte een rechtsbasis opgenomen voor het sluiten van aanvullende overeenkomsten tussen de bevoegde organen waarin specifieke samenwerkingsafspraken zijn opgenomen.

4. Koninkrijkspositie

Het verdrag zal uit zijn aard, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, alleen voor Nederland gelden.

Na aansluiting van Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij Nederland, zal het verdrag alleen gelden voor het Europese deel van Nederland.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. G. J. Kamp

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal